

METİN ZİYA KÖSE

OSMANLI DEVLETİ VE DUBROVNIK İLİŞKİLERİ 1500-1600

DOĞU AKDENİZ'DE
CASUSLAR VE TACİRLER

giza

Doğu Akdeniz'de Casuslar ve Tacirler

OSMANLI DEVLETİ

VE

DUBROVNIK İLİŞKİLERİ

1500 – 1600

Metin Ziya KÖSE

Giza Yayınları - Tarih2
ISBN: 978-605-5916-00-8

Osmanlı Devleti ve Dubrovnik İlişkileri

Metin Ziya KÖSE

Tüm Yayın Hakları:

© Giza Ltd.

1. Baskı Mayıs 2009

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Grafik Tasarım: Kaptanın Seyir Defteri

Baskı: Pasifik Ofset

Giza Yayınları

Adres: Ali Sami Yen Sk. No:2 Kat:3 Gayrettepe / İstanbul

Tel: 0212 288 58 46 Fax: 0212 2759228

kitap@gizaltd.com.tr

ÖNSÖZ

KISALTMALAR

GİRİŞ

DUBROVNIK'İN OSMANLI HAKİMİYETİNE GİRMESİNE KADAR TARİHİ VE OSMANLI DEVLETİ'NE BAĞLANMASI

1. Adı ve Bulunduğu Yer
2. Osmanlı Hakimiyetine Kadar Dubrovnik Tarihi
3. Dubrovnik'in Osmanlı Hakimiyetine Girmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI-DUBROVNIK SİYASİ MÜNASEBETLERİ

I. Siyasi İlişkiler

A. *Dubrovnik'in Casusluk Faaliyetleri*

B. *Dubrovnik'in Osmanlı Devleti 'ne Ödediği Yıllık Vergi*

C. *Dubrovnik'den Uzman İnsan ve Malzeme Temini*

D. *Dubrovnik'de Esir Mübadelesi.*

E. *Avrupa Devletleriyle Olan Diplomatik Münasebetlerde
Dubrovnik'in Rolü*

II. Siyasi Münasebetlerde Rol Alan Dubrovnik'li Görevliler

A. *Dubrovnik Elçileri*

B. *Dubrovnik Konsolosları*

C. *Dubrovnik Tercümanları*

İKİNCİ BÖLÜM

OSMANLI-DUBROVNIK TİCARİ MÜNASEBETLERİ

I. Ticarî Münasebetleri Belirleyen Unsurlar

A. Dubrovnik'e Verilen Ahidnâmeler

1. *XV. ve XVI. Yüzyılda Dubrovnik'e Ahidnâme Veren Osmanlı Padişahları*
2. *Dubrovnik Ahidnâmelerinde Yer Alan Maddeler*
3. *Arşiv Vesikalarına Göre Dubrovnik Ahidnâmeleri*

B. Dubrovniklilere Verilen Ticaret İzinleri

1. *Ticaret İzinlerinin Verilme-Sebepleri*
2. *Ticaret İzinlerinin İçeriği*

II. Dubrovniklilerin Ticarî Faaliyetleri

A. Dubrovniklilerin Ticaret Usulleri

1. *Osmanlı Topraklarına Mal Getirip Satanlar*
2. *Mal Alıp Götürenler*
3. *Veresiye Ticareti Yapanlar*
4. *Değiş Tokuş Ticareti Yapanlar*
5. *Osmanlı Topraklarında Dükkân Açanlar*

B. Dubrovniklilerin Ticarî Faaliyetlerde Buldukları Yerler

1. *Rumeli ve Balkanlar*
2. *Kuzey Afrika*
3. *Akdeniz ve Ege Ada ve Limanları*
4. *İstanbul ve Anadolu*
5. *Karadeniz*

C. Dubrovniklilerin Ticaretini Yaptıkları Mallar

D. Ticarî Yasaklar

III. Dubrovnıklilere Tereke Yardımı

- A. Alınmasına İzin Verilen Tereke ve Miktarları
- B. Terekenin Verildiği Yerler
- C. Tereke Hangi Hallerde Veriliyordu?
- D. Tereke Kimlerin Mahsulünden Alınıyordu?
- E. Terekenin Dubrovnıklilere Teslimi
- F. Dubrovnıklilerin ve Bazı Osmanlı Görevlilerinin Sahtekârlıkları
- G. Tuz Yardımı

IV. Dubrovnik Ticaret Gemileri

- A. Nakliyecilik Yapan Dubrovnıkliler
- B. Osmanlı Hizmetinde Çalışan Dubrovnik Ticaret Gemileri

V. Osmanlı Topraklarında Yaşayan Dubrovnikli Tüccarlar

VI. Dubrovnikli-Yahudi Ticarî Münasebetleri

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİ İLE DUBROVNİKLİ TÜCCARLAR ARASINDA MEYDANA GELEN TİCARİ İHTİLAFLAR

- I. Osmanlı Devletinden Kaynaklanan Anlaşmazlıklar
  - A. Yerel Osmanlı Görevlilerinin Dubrovniklilerle Olan Anlaşmazlıkları
    - 1. Sebepsiz Engellemeler
    - 2. Ticaret İzinlerinin Kontrolü ve Yeni Ticaret İzinlerinin İstenmesi
    - 3. Veresiye Mal Talepleri
    - 4. Değiş Tokuş Ticaretine Çıkarılan Engeller

B. Levent Gemilerinin Dubrovnik Tüccar Gemilerine Karışması

C. Fazladan Gümrük Vergisi Talep Edilmesi

D. Gerçek Dubrovniklilerin Tesbiti

E. Dubrovniklilerin Ödenmeyen Alacakları

F. Müslüman-Dubrovnikli Ticarî Anlaşmazlıklarının Halledilmesi

II. Dubrovnikli Tüccarlardan Kaynaklanan Anlaşmazlıklar

A. Dubrovniklilerin Ödemedikleri Borçları

B. Ticareti Yasaklanan Malların İhrâcı ve Düşmana Tereke Götürülmesi

C. Düşman Devletlere Mal Götürülmesi ve Yabancı Tüccarlarla Ortaklık

D. Dubrovnik'e Gelenlere Çıkarılan Zorluklar ve Venedik ile İşbirliği

III. Dubrovnikli-Fransız Ticarî Anlaşmazlıkları ve Çözümleri

SONUÇ

EKLER

ARŞİV VESİKALARI

BİBLİYOGRAFYA

DİPNOTLAR